



*Համարը* N 218-Ն

*Տեսակը* Պաշտոնական  
Ինկորպորացիա

*Տիպը* Որոշում  
*Սկզբնաղբյուրը* ՀՀՊՏ 2013.03.27/16(956)  
Հոդ.228

*Կարգավիճակը* Գործում է  
*Ընդունման վայրը* Երևան

*Ընդունող մարմինը* ՀՀ կառավարություն  
*Ստորագրող մարմինը* ՀՀ վարչապետ  
*Վավերացնող մարմինը*  
*Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը* 06.04.2013

*Ընդունման ամսաթիվը* 21.02.2013  
*Ստորագրման ամսաթիվը* 18.03.2013  
*Վավերացման ամսաթիվը*  
*Ուժը կորցնելու ամսաթիվը*

- Կապեր այլ փաստաթղթերի հետ**
- Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ**

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՀՀ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

## ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

### Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

21 փետրվարի 2013 թվականի N 218-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2.1-ին հոդվածի 2-րդ մասին համապատասխան՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է.**

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող սննդամթերքի ռիսկայնության հիման վրա հսկողության մեթոդաբանությունը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հայաստանի Հանրապետության  
վարչապետ

S. Սարգսյան

2013 թ. մարտի 18  
Երևան

Հավելված  
ՀՀ կառավարության 2013 թվականի  
փետրվարի 21-ի N 218-Ն որոշման

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՀՀ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

**I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ**

1. Սույն իրավական ակտով կարգավորվում են ներմուծվող սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ շփվող նյութերի և սննդային ու կենսաբանական ակտիվ հավելումների (այսուհետ՝ սննդամթերք) ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը և գնահատված ռիսկերի հիման վրա վերահսկողության համակարգի մեթոդաբանության հետ կապված հարաբերությունները (այսուհետ՝ մեթոդաբանություն), որի նպատակն է ներմուծվող բեռի վտանգների կանխումն ու նվազեցումը և սահմանային անցման կետերում հսկողության համապատասխան տեսակի ընտրությունը:

2. Սննդամթերքի (այսուհետ՝ բեռ) ներմուծման ընթացքում յուրաքանչյուրի նկատմամբ իրականացվող հսկողության տեսակի որոշումը հիմնված է ներմուծվող բեռի ընդհանուր ռիսկի վրա, որն իրենից ներկայացնում է ոլորտային ու յուրաքանչյուր բեռին բնորոշ ռիսկերի և ռիսկայնությունը որոշող այլ չափանիշների հանրագումարը:

**II. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՌԻՍԿ**

3. Ներմուծվող բեռի ոլորտային ռիսկը պայմանավորված է բեռի՝ սննդամթերքի (արտադրանքի) տեսակից:

**Ռիսկայնությունը՝ ըստ արտադրանքի տեսակի**

Աղյուսակ N 1

NN ը/կ	Մթերքներն ըստ ռիսկայնության	Արտադրանքի դասակարգում՝ ըստ գործունեության տեսակների (ԱԴԳՏ*)	Ռիսկի միավորը
<b>ԲԱՐՁՐ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ</b>			
1.	Միս, մսամթերք, ենթամթերք	10.1-10.11.39, 10.11.5-10.11.50	<b>30</b>
2.	Թռչնամիս (թարմ և պահածոյացված), ենթամթերք	10.12.-10.12.40, 10.13-10.12.16	
3.	Չուկ, ձկնամթերք	03.00.1-03.00.44, 03.00.6-03.0064 10.2-10.20.41	
4.	Պատրաստի սննդամթերք և կերակրատեսակներ	10.85-10.85.19	
5.	Համասեռված և սննդակարգային (դիետիկ) սնունդ	10.86-10.86.10	
6.	Կաթնամթերք	10.5-10.51.56 01.49.22	
7.	Պաղպաղակ	10.52-10.52.10	
8.	Այլ սննդամթերք՝ չներառված ուրիշ խմբավորումներում	10.89-10.89.19	
9.	Կենդանիների բուծմամբ զբաղվող տնտեսություններում ստացված սննդամթերք՝ չներառված ուրիշ խմբավորումներում	01.49.24	
10.	Չու, ձվամթերք	01.47.2-01.47.22	
<b>ՄԻՋԻՆ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ</b>			
1.	Հացաբուլկեղեն և այլուրե հրուշակեղեն	10.7-10.71.9	<b>15</b>
2.	Մրգեր և բանջարեղեն մշակված և պահածոյացված	10.3-10.31.14	
3.	Մրգահյութեր և բանջարահյութեր	10.32-10.32.19	
4.	Մրգեր և բանջարեղեն մշակված և պահածոյացված այլ եղանակով	10.39-10.39.25	
5.	Յուղեր և ճարպեր բուսական և կենդանական	10.4-10.41.29, 10.41.5-10.41.60	
6.	Մարգարին և համանման ուտելի յուղեր	10.42-10.42.10	
7.	Ալկոհոլային խմիչքներ	11.01-11.02.20 11.03-11.04.10	
8.	Գարեջուր	11.05-11.05.10	
<b>ՑԱՕՐ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ</b>			
1.	Ածիկ	11.06-11.06.10	<b>0</b>

2.	Ոչ ակտիվային խմբիներ, հանքային և շշալցված այլ ջրեր	11.07-11.07.19
3.	Այրադաց արդյունաբերության արտադրանք, օսլա և օսլա պարունակող մթերք	10.6-10.61.40
4.	Օսլա և օսլա պարունակող մթերք	10.62-10.62.20
5.	Պաքսիմատներ և թխվածքաբլիթներ, այլուրե հրուշակեղեն երկարատև պահման	10.72-10.42.19
6.	Մակարոնեղեն և համանման այլուրե արտադրատեսակներ	10.73-10.73.12
7.	Շաքար	10.81-10.81.13
8.	Կակաո, շոկոլադ և շաքարե հրուշակեղեն	10.82-10.82.24
9.	Մուրճ և թեյ մշակված	10.83-10.83.15
10.	Համեմունքներ	10.84-10.84.30
11.	Մեղր՝ բնական	01.49.21
12.	Խաղող	01.21.1-01.21.12
13.	Արևադարձային և մերձարևադարձային պտուղներ	01.22.1-01.22.19
14.	Յիտրուսային պտուղներ	01.23.1-01.23.19
15.	Կորիզավոր և հնդավոր պտուղներ	01.24-01.24.29
16.	Հատապտուղներ, ընկույզներ և այլ պտուղներ	01.25-01.25.9
17.	Յուղատու պտուղներ	01.26-01.26.9
18.	Մշակաբույսեր ըմպելիքների պատրաստման համար	01.27-01.27.14
19.	Համեմական մշակաբույսեր՝ չմշակված	01.28.1-01.28.18
20.	Բանջարեղեն, բոստանային և արմատապալարապտուղներ	01.13-01.13.90

\* արտադրանքի դասակարգումն ըստ գործունեության տեսակների պունակում նշված դասիչների միջակայքը ընդգրկում է տվյալ տեսակի արտադրանքի դասիչները՝ ներառյալ սահմանային դասիչը:

### III. ԲԵՌԻՆ ԲՆՈՐՈՇ ՌԻՍԿԵՐ

4. Բեռի ռիսկի չափանիշներն են՝

- 1) բեռի՝ սննդամթերք արտադրողի մոտ ներդրված կառավարման համակարգերը.
- 2) բեռի՝ խմբաքանակի զանգվածը (քանակը, ծավալը).
- 3) բեռի՝ տեղափոխման պայմանները:

**Ռիսկայնությունն ըստ սննդամթերք արտադրողի մոտ ներդրված կառավարման համակարգի**

Աղյուսակ N 2

Ռիսկը	Կառավարման համակարգը	Միավորը
<b>Բարձր</b>	Ներդրված չեն սննդամթերքի (բեռի) արտադրությունում սննդամթերքի անվտանգության կառավարման համակարգերը՝ վտանգի աղբյուրի վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման համակարգ (ՎԱՎԿԿՀ) կամ ԻՍՕ 22000	15
<b>Ցածր</b>	Ներդրված են սննդամթերքի (բեռի) արտադրությունում սննդամթերքի անվտանգության կառավարման համակարգերը՝ վտանգի աղբյուրի վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման համակարգ (ՎԱՎԿԿՀ) կամ ԻՍՕ 22000	0

#### 1. Խմբաքանակի զանգվածը

5. Ներմուծված սննդամթերքի քանակը (զանգվածը) ռիսկայնության վրա ազդում է հետևյալ կերպ. որքան քանակապես մեծ (շատ) է ներմուծված խմբաքանակը, այնքան մեծանում է հավանական վտանգի առկայության դեպքում տարածման շրջանակները՝ կապված սպառողների թվից:

**Ռիսկայնությունն ըստ բեռի (խմբաքանակի) զանգվածի**

Աղյուսակ N 3

Ռիսկը	Խմբաքանակի զանգվածը (կգ կամ լիտր)	Միավորները
Բարձր	601 և ավելի	20
Միջին	301-600	10
Ցածր	մինչև 300	0

(աղյուսակը խմբ. 28.08.14 N 905-Ն)

**2. Տեղափոխման պայմանները**

6. Սննդամթերքի տեղափոխման համար նախատեսված պայմանների, մասնավորապես, հատուկ պայմանների անհրաժեշտության դեպքում, փոխադրամիջոցներին ներկայացվող պահանջների համապատասխանությունը (փակ, մուշ տարածություն, արևի ճառագայթների ուղղակի ազդեցության բացառում, որոշակի ջերմային ռեժիմի ապահովում), որպես ռիսկի չափանիշ դասակարգվում է N 4 աղյուսակում:

**Ռիսկայնությունն ըստ պահանջվող փոխադրամիջոցների պայմանների**

Աղյուսակ N 4

Ռիսկը	Ստանդարտների պահպանում	Միավորը
Բարձր	Փոխադրամիջոցների պայմանները չեն համապատասխանում սննդամթերքի տվյալ տեսակի փոխադրմանը ներկայացվող փոխադրամիջոցների պահանջներին (օրինակ, առանց ջերմաստիճանային ռեժիմի ապահովող սարքավորումների տրանսպորտ արագ փչացող սննդի տեղափոխման համար), սննդամթերք և արգելված ոչ սննդային նյութեր նույն տրանսպորտային միջոցում տեղափոխելը	30
Միջին	Փոխադրամիջոցների պայմանները համապատասխանում են սննդամթերքի տվյալ տեսակի համար պահանջվող փոխադրման պայմաններին, սակայն ջերմաստիճանային ռեժիմը խախտված է	15
Ցածր	Փոխադրամիջոցների պայմանները համապատասխանում են սննդամթերքի տվյալ տեսակի փոխադրման համար ներկայացվող տրանսպորտային միջոցների պահանջներին	0

**IV. ՌԻՍԿԻ ԱՅԼ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ**

7. Սննդամթերքի ռիսկայնությունն ըստ արտադրող երկրի (ծագման երկրի)՝ սննդամթերքի ռիսկայնությունը պայմանավորված է տվյալ երկրում ներդրված սննդամթերքի արտադրության որակի և անվտանգության քաղաքականությամբ (համակարգերով): Պայմանավորված երկրում ներդրված քաղաքականությամբ՝ բեռը դասակարգվում է բարձր, միջին և ցածր ռիսկայնության խմբերի՝ հետևյալ չափանիշներով՝

**Ռիսկայնությունն ըստ ծագման երկրում ներդրված սննդամթերքի անվտանգության համակարգի**

Աղյուսակ N 5

Ռիսկը	Ծագման երկրում ներդրված սննդամթերքի անվտանգության համակարգի մակարդակը	Միավորը

<b>Բարձր</b>	Օգտման երկրում ներդրված սննդամթերքի անվտանգության համակարգի ցուցանիշները ցածր են միջազգային ստանդարտներից և չափանիշներից, և երկրներ, որտեղ սննդամթերքի անվտանգության համակարգն ավելի ցածր է, քան Հայաստանի Հանրապետությունում	<b>30</b>
<b>Միջին</b>	Երկրներ, որոնց հետ Հայաստանի Հանրապետությունն ստորագրել է սննդամթերքի անվտանգության ստանդարտների և չափանիշների ճանաչման պայմանագիր	<b>15</b>
<b>Ցածր</b>	Զարգացած երկրներ, որտեղ սննդամթերքի անվտանգության համակարգը հիմնված է միջազգային ստանդարտներին և չափանիշներին համապատասխան	<b>0</b>

8. Ռիսկայնությունը՝ ըստ արագ արձագանքման միջազգային համակարգի միջոցով ստացված տվյալների կամ լիազոր մարմնի վերահսկողության արդյունքների՝ արագ արձագանքման միջազգային համակարգի կողմից ստացված արտահանող երկրի սննդամթերքի անվտանգության հետ կապված խնդիրների վերաբերյալ տեղեկատվության առկայությունից և/կամ լիազոր մարմնի կողմից նախկինում իրականացված վերահսկողության շրջանակներում գրանցված սննդամթերքի անվտանգության նորմատիվ իրավական ակտերի անհամապատասխանությունից, ներմուծման կասեցումից, արգելումից, շուկայի հետկանչից, կեղծ սննդամթերքի ներմուծումից և բեռի անվտանգության համար պահանջվող ուղեկցող փաստաթղթերի կեղծումից կամ դրանց բացակայությունից ելնելով՝ ներմուծվող բեռները դասվում են բարձր և ցածր ռիսկայնության:

**Ռիսկայնությունը՝ ըստ արագ արձագանքման միջազգային համակարգի միջոցով ստացված տվյալների կամ լիազոր մարմնի վերահսկողության արդյունքների**

Աղյուսակ N 6

Ռիսկը	Նախորդ ներմուծումների ժամանակ՝ նույն կազմակերպության արտադրած սննդամթերքի և ներմուծված տվյալ բեռի մասին տվյալները	Միավորը
<b>Բարձր</b>	Մինչև նույն երկրից բերված նույն կամ նմանատիպ սննդամթերքի համար սննդամթերքի վտանգավորության վերաբերյալ ստացված ծանուցումներ կամ ներմուծման արգելում կամ սննդամթերքի վտանգավորությամբ պայմանավորված շուկայից հետկանչ կամ կեղծումներ, որոնք պայմանավորված են սննդամթերքի բաղադրության և ուղեկցող փաստաթղթերում նշված բաղադրության անհամապատասխանությամբ:	<b>30</b>
<b>Ցածր</b>	Բացակայում են սննդամթերքի անվտանգության խնդիրների ծանուցումներ՝ նույն կամ նմանատիպ արտադրանքի անվտանգության հարցերի վերաբերյալ կամ ներմուծված սննդի և ներմուծողի կողմից ոչ մի նորմատիվ իրավական ու փաստաթղթային անհամապատասխանություններ, ինչպես նաև կեղծումներ և նմանատիպ խնդիրներ առկա չեն եղել:	<b>0</b>

**Բեռի ընդհանուր ռիսկայնության դասակարգումը**

Աղյուսակ N 7

Միավորը	Խմբաքանակի ընդհանուր ռիսկայնությունը
81 և բարձր	Բարձր
56-80	Միջին
0-55	Ցածր

**V. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՌԻՍԿԻՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԹԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂԱԿԱՆ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐ**

9. Ընդհանուր ռիսկայնության՝ բարձր, միջին և ցածր խմբերին դասված բեռի նկատմամբ իրականացվող վերահսկողության տեսակներն են՝

- 1) ընդհանուր բարձր ռիսկայնության դեպքում՝ փաստաթղթային ստուգում, զննում, նմուշառում և իրացման (վաճառքի) թույլտվություն միայն լաբորատոր փորձաքննության դրական պատասխանն ստանալուց հետո.
- 2) ընդհանուր միջին ռիսկայնության դեպքում՝ փաստաթղթային ստուգում, նույնականացում, և միայն, եթե հիմնավոր կասկածներ կան սննդի անվտանգության խնդիրների հետ կապված՝ ֆիզիկական զննում և նմուշառում.
- 3) ընդհանուր ցածր ռիսկայնության դեպքում՝ միայն փաստաթղթային և նույնականացման ստուգում:

10. Եթե մինչև նույն կազմակերպության կողմից արտադրված մինչև նույն տեսակի սննդամթերքը նախկինում ունեցել է սննդամթերքի անվտանգության պահանջների հետ կապված անհամապատասխանություններ ներմուծման պահին կամ

շուկայահանման ընթացքում, ապա հաջորդ երեք ներմուծման ընթացքում, բեռը ենթարկվում է ստուգման և կատարվում է նմուշառում 9-րդ կետի 1-ին ենթակետի պահանջներով և սննդամթերքի որևէ խնդիր չհայտնաբերելու դեպքում միայն, 5-րդ ներմուծումը թույլատրվում է միայն փաստաթղթային ստուգմամբ: Եթե հերթական անգամ ներմուծվող բեռը սննդամթերքի անվտանգության պահանջների հետ կապված անհամապատասխանություն է առաջացնում, ապա այս սկզբունքը կիրառվում է կրկին:

*(հավելվածը խմբ. 28.08.14 N 905-Ն)*

**Հայաստանի Հանրապետության  
կառավարության աշխատակազմի  
ղեկավար**

**Դ. Սարգսյան**